

A Kúria a dr. Molnár Margit ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Kovács Imre ügyvéd által képviselt alperes ellen közszolgálati jogviszony megszüntetés jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei alkalmazása, valamint szabadságmegváltás megfizetése iránt a Gyulai Munkaügyi Bíróságnál 2.M.233/2011. szám alatt megindított és másodfokon a Békés Megyei Bíróság 3.Mf.25.607/2011/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Békés Megyei Bíróság 3.Mf.25.607/2011/4. számú ítéletét hatályában fenntartja. Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt nap alatt - 30.000 (harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A felperes 2004. február 1-jétől jegyző munkakörben közszolgálati jogviszonyban állt az alperessel. D. Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete a 2011. március 24. napján megtartott testületi ülésén a határozatával a felperes közszolgálati jogviszonyát 2011. május 25-ei hatállyal felmentéssel indokolás nélkül megszüntette a Ktv. 15. § (2) bekezdés d) pontja, illetve a 17. § (1) bekezdése alapján. A felperes a többször módosított keresetében kérte annak megállapítását, hogy a közszolgálati jogviszonyának megszüntetésére jogellenesen került sor, ehhez kapcsolódóan elsődlegesen visszahelyezésre, másodlagosan pedig 12 havi átlagilletményének megfizetésére irányuló keresetet terjesztett elő. Kérte továbbá a 2010. évre járó 37 nap szabadságának megváltásaként 528.100 forint megfizetésére kötelezni az alperest. A kereseti kérelmében hivatkozott arra, hogy az Alkotmánybíróság a kormánytisztviselők és a közszolgálati jogviszonyban állók esetében is akként foglalt állást, hogy a jogviszonyuk indokolás nélküli felmentéssel történő megszüntetése alkotmányellenes. A Gyulai Munkaügyi Bíróság a 2.M.233/2011/6. számú ítéletével a keresetet elutasította. A felperest perköltség megfizetésére kötelezte és megállapította, hogy a le nem rótt eljárási illeték az állam terhén marad. Az ítéletének indokolásában kifejtette, hogy az Alkotmánybíróság a Ktv. 17. § (1) bekezdését, amely lehetővé tette a munkáltató számára a közszolgálati jogviszony indokolás nélküli felmentéssel történő megszüntetését, 2011. április 8. napjával megsemmisítette, a hivatkozott jogszabályi rendelkezés alkotmány sértő, azonban a munkáltatói intézkedéskor hatályos, „élő jog” volt, amelyet a bíróság nem hagyhatott figyelmen kívül. Nem találta megalapozottnak a munkaügyi bíróság a felperesnek a szabadságmegváltás megfizetésére irányuló kereseti kérelmét sem. Az ítélet indokolása

szerint a tanúvallomások alapján megállapítható volt, hogy a felperes 2010-ben a szabadságát teljes egészében természetben kivette, így szabadságmegváltásra erre az időszakra vonatkozóan nem jogosult. Ezt támasztja alá a Magyar Államkincstár nyilvántartása is, amely a személyre szóló szabadságnylvántartó tömbökben rögzített adatokon alapul. A felperes fellebbezése folytán eljáró Békés Megyei Bíróság a 3.Mf.25.607/2011/4. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. A felperest perköltség megfizetésére kötelezte és megállapította, hogy a le nem rótt fellebbezési illeték az állam terhén marad. Az ítélet indokolása szerint helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a munkáltatói intézkedés közlésekor a Ktv. 17. § (1) bekezdése hatályos jogszabályi rendelkezés volt, így a munkáltató ezen alapuló eljárása sem tekinthető jogszerűtlennek. Az alperes az eljárás során sikeresen bizonyította azt, hogy a felperes részére a 2010. évre járó szabadságát már korábban kiadta, ezért a szabadságmegváltást elutasító elsőfokú döntés is helyes.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében kérte a jogerős ítélet „megváltoztatását és annak megállapítását, hogy a felperes közszolgálati jogviszonyának megszűntetésére jogellenesen került sor”. Erre tekintettel „12 havi átlagkeresetnek megfelelő kárátalány” és szabadságmegváltás megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Álláspontja szerint az a tény, hogy az Alkotmánybíróság a 29/2011. (IV.7.) számú határozatával ex nunc hatállyal – a határozat közlését követő naptól – semmisítette meg a Ktv. 17. § (1) bekezdését, semmit nem változtat azon a tényen, hogy a jogszabályi rendelkezés már a megalkotásakor alkotmányellenes volt. Jogtalan és etikátlan volt a jól képzett 59 éves felperes ilyen módon történő eltávolítása. A felperes elhelyezkedését lehetetlenné teszi az életkora, az új Munka törvénykönyve megalkotása során is figyelemmel volt a jogalkotó a védett kor intézményére, az alperes azonban erre sem volt tekintettel. A felperes a 2010. évi szabadságát az ezen időszak alatti nagyfokú igénybe vételére tekintettel nem tudta természetben kivenni, a szabadságigénylő tömbje „elveszett”, a meglévő nyilvántartások (MÁK igazolás) nem tükrözik a tényleges eseményeket. Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében kérte a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Pp. 275. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelemben a jogszabálysértés megjelölése mellett kell előadni azt, hogy a fél a határozat megváltoztatását mennyiben és milyen okból kívánja. Az Alkotmánybíróság által megsemmisített jogszabályi rendelkezés már a megalkotásakor alkotmányellenes volt, azonban az alkalmazhatósága szempontjából annak van jelentősége, hogy a megsemmisítésére „ex nunc” hatállyal – a határozat közzétételét követő nappal – került sor. Az Alkotmánybíróságról szóló – a perbeli időszakban hatályban

volt - 1989. évi XXXII. törvény 40. §-a azt tartalmazta, hogy ha az Alkotmánybíróság a jogszabály, illetőleg a közjogi szervezetszabályozó eszköz alkotmányellenességét állapítja meg, a jogszabályt vagy a közjogi szervezetszabályozó eszközt teljesen vagy részben megsemmisíti. A 42. § (1) bekezdése szerint a 40. §-ban foglalt esetben a határozat közzétételét követő napon veszti hatályát a jogszabály vagy annak rendelkezése, és minősül visszavontnak a közjogi szervezetszabályozó eszköz vagy annak rendelkezése. Az alkalmazhatóság tekintetében a 43. § (1), (2) (4) bekezdése a következőképpen rendelkezett: (1): Azt a jogszabályt, vagy közjogi szervezetszabályozó eszközt, amelyet az Alkotmánybíróság a határozatában megsemmisít, az erről szóló határozatnak a hivatalos lapban való közzététele napjától nem lehet alkalmazni. (2) : A jogszabálynak vagy a közjogi szervezet egyéb jogi eszközének megsemmisítése - a (3) bekezdésben foglalt eset kivételével - nem érinti a határozat közzététele napján vagy ezt megelőzően létrejött jogviszonyokat, s a belőlük származó jogokat és kötelezettségeket. (4): Az Alkotmánybíróság a 42. § (1) bekezdésében, valamint a 43. § (1) - (2) bekezdésében meghatározott időponttól eltérően is meghatározhatja az alkotmányellenes jogszabály hatályon kívül helyezését vagy konkrét esetben történő alkalmazhatóságát, ha ezt a jogbiztonság vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja. Mindezek alapján megállapítható, hogy helytállónan jártak el a bíróságok akkor, amikor a Ktv. 17. § (1) bekezdését alkalmazva nem tekintették jogellenesnek az Alkotmánybíróság határozatának meghozatalát megelőzően indokolás nélkül közölt felmentést. A perberi időszakban hatályos Ktv. a felperes által hivatkozott felmentési korlátozásra vonatkozó rendelkezést nem tartalmazott, így a jogerős ítélet e tekintetben sem jogszabálysértő. A szabadságmegváltási igény elutasításakor az eljáró bíróságok a rendelkezésre álló bizonyítékokat helytállónan mérlegelték. A Pp. 206. § (1) bekezdése szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak az egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli és meggyőződése szerint bírálja el. A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésére, újabb egybevetésére nincs jogi lehetőség, a Kúria csak azt vizsgálhatja, hogy a mérlegelés körébe vont adatok értékelése során a bíróság nyilvánvalóan téves vagy okszerűtlen következtetésre jutott-e (BH.2012.163.).

Nem megalapozott a felperesnek az arra történő hivatkozása, hogy az iratokhoz csatolt, Magyar Államkincstár által kiállított igazolások „nem tükrözik a tényleges eseményeket”, a felperes szabadságigénylő nyilvántartási tömbje pedig elveszett. A szabadságnylvántartást végző tanúk, B.H. és J.A.M. egybehangzóan nyilatkoztak arról, hogy a szabadságnylvántartó tömb adatai alapján készült el a Magyar Államkincstár részére megküldött kimutatás, az abban foglaltaknak megfelelően a felperes 2010-re járó 37 nap szabadságát igénybe vette. Ennek alapján megállapítható, hogy az eljáró bíróságok a

bizonyítékok értékelése során nem jutottak téves, okszerűtlen következtetésre. Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. A felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes részére a felülvizsgálati eljárási költséget megfizetni. A felperes munkavállalói költségkedvezményre jogosult, így a Pp. 359/A. § alapján mentesül az illetékfizetési kötelezettség alól.

Budapest, 2012. november 21.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró

A kiadmány hitelével: Nné tisztviselő